

Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin iptali için Danıştay'da dava açıldı

28.6.1995 tarih 22327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de Türk Gıda Kodeksi'nin Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nca müştereken hazırlanıp yayınlanacağı belirtilmesine rağmen 16.11.1997 tarih ve 23172 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği" sadece Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Bu yönetmelik ile özellikle vitaminler ve bebek mamalarıyla ilgili Sağlık Bakanlığı'nda olan yetki Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na verilmekte ve vitaminler ve bebek mamalarının market ve bakkallarda satılmasına olanak sağlanmaktadır.

Sağlıklı bir beslenmeye giden yolda atılması gereken ilk adım mamaların değil, anne sütüyle emzirmenin korunması, desteklenmesi ve yaygınlaştırılması olduğunu, mamaların reklamı da yapılarak satışının bebeklerin sağlıklı beslenmesi ve sağlıklı nesillerin gelişmesi çabalarına engel olacağını ve buna yol açacak kararların o ülkenin kendi yönetenleri tarafından uygulamaya konulmasının ülkenin sağlıksız bir geleceğe sahip olmasına neden olacağını düşünen Birliğimiz 15.01.1998 tarihinde Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nin iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle Danıştay'da dava açmıştır.

Dava gerekçesinde ayrıca; vitaminlere ilişkin düzenlemelerin Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

tarafından yapılmasının 1262 sayılı yasaya aykırı olduğu belirtilmiştir.

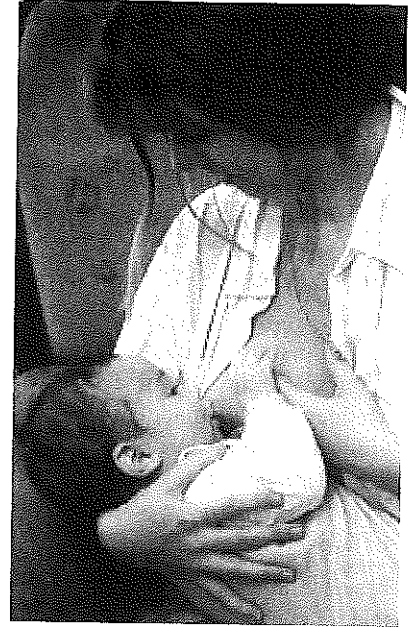
1981 yılında, Dünya Sağlık Asamblesi tarafından kabul edilen "Anne sütünün yerini tutabilecek formüle bebek mamalarının ve diğer ürünlerin pazarlanması ile ilgili Uluslararası Yasada";

◆ Bu ürünlerin tümünün ticari ya da ticaret dışı dağıtım sistemleri aracılığıyla ihtiyaç duyanlara gerektiği gibi ulaştırılması ve bunların emzirmenin korunması ve yaygınlaştırılması için gösterilen çabaları engelleyecek biçimde pazarlanıp dağıtılmaması gerektiği,

◆ Uygun olmayan beslenme alışkanlıklarının, bütün ülkelerde, bebeklerde yetersiz beslenmeye, hastalık ve ölümlere yol açtığı ve anne sütü muadillerinin ve ilgili ürünlerin uygun olmayan biçimde pazarlanmasının, toplum sağlığı açısından önemli sorunlar oluşturacağı,

◆ Anneleri, emzirmeyi engelleyen etkenlerden koruyacak bir çevre yaratılması gerektiği,

◆ Yaşamın ilk aylarında bebeklerin çok kolay incindiği ve anne sütü muadillerinin gereksiz ve hatalı kullanımı da dahil, uygun

olmayan beslenme alışkanlıklarının içerdiği riskler dikkate alınarak anne sütü muadillerinin pazarlanma yöntemlerinin özel olarak ele alınması gerektiği,

◆ Anne sütü muadili ve formüle bebek maması gibi ürünlerin kamuoyuna yönelik reklamlar yada başka yollardan tanıtımının yapılması gerektiği,

◆ Formüle bebek mamasının bebeğe nasıl verileceğinin sağlık görevlileri tarafından sadece annelere ya da mamayı kullanmak durumunda olan aile fertlerine gösterilmesi, verilen bilgide hatalı kullanımın yaratacağı felaketler açıkça ortaya konulması gerektiği,

hükümleri yer almasına karşın, 16.11.1997 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi tüm bu gereklilikleri yerine getirmekten uzak, "emzirmenin desteklenmesi ile ilgili faaliyetleri engelleyen" bir durum ortaya çıkarmaktadır.

Mamaların yeri, reklamı yapılarak satışını arttırmak amacıyla market ve bakkallarda diğer herhangi bir besin maddesiyle aynı tezgahta olmamalıdır. Mamalar için bir yer varsa bu yer ancak eczane tezgahının arkası olabilir.